

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Θεματολόγιο της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας: πρόβλεψη, πρόληψη, προστασία και αντιμετώπιση»

(2022/C 61/05)

Εισηγητής:	ο κ. Karl VANLOUWE (BE/EA) Αιρετό μέλος περιφερειακής συνέλευσης: Κοινοβούλιο της Φλάνδρας
Έγγραφο αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Θεματολόγιο της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας: πρόβλεψη, πρόληψη, προστασία και αντιμετώπιση COM(2020) 795 final

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Εισαγωγή

1. επικροτεί το θεματολόγιο της Επιτροπής για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας⁽¹⁾, στο οποίο αναγνωρίζεται ο καίριος ρόλος που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, μεταξύ άλλων, στην πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και την προστασία των δημόσιων χώρων·
2. συμμερίζεται την εκτίμηση της Επιτροπής ότι ο διεθνικός χαρακτήρας των τρομοκρατικών δικτύων απαιτεί ενισχυμένη συνεργασία, που να διαφυλάσσει και να στηρίζει τις κοινές μας αξίες και τους κοινούς μας κανόνες, τον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής μας και την πλουραλιστική κοινωνία μας·
3. επισημαίνει ότι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας αποτελεί μέρος της πολιτικής ασφάλειας, η οποία αποτελεί συντρέχουσα αρμοδιότητα της ΕΕ και των κρατών μελών, σύμφωνα με την οποία, δυνάμει της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η τήρηση της δημόσιας τάξης και η προστασία της εσωτερικής ασφάλειας εμπίπτουν στις εθνικές αρμοδιότητες⁽²⁾, και τονίζει επίσης, στο πλαίσιο αυτό, τον ρόλο των περιφερειακών αρχών επιβολής του νόμου σε ορισμένα κράτη μέλη·
4. σημειώνει ότι οι τρομοκρατικές επιθέσεις οφείλονται σε διάφορους λόγους, τους οποίους η Ευρώπη χωρίζει σε πέντε κατηγορίες, ανάλογα με το αν πρόκειται για τρομοκρατία τζιχαντιστική, αριστερή και αναρχική, δεξιά, εθνικιστική και αυτονομιστική ή, τέλος, έχει σχέση με μια πιο ιδιαίτερη ιδεολογία· επισημαίνει το ολόένα και πιο διαδεδομένο φαινόμενο των τρομοκρατών που ενεργούν μεμονωμένα⁽³⁾·
5. σημειώνει ότι οι δραστηριότητες των τρομοκρατών παρεμποδίζονται από τους περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία που απορρέουν από τα μέτρα καταπολέμησης της νόσου COVID 19, αλλά ότι, δυστυχώς, ορισμένοι βρίσκουν τρόπους καταστρατήγησής τους, καθώς και ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας, που συνεπάγονται πρόσθετο κίνδυνο ριζοσπαστικοποίησης και δημιουργούν μια κατάσταση κρίσης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους τρομοκράτες για τη διεύρυνση της διάδοσης των στόχων και των δραστηριοτήτων τους⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾·

Πρόβλεψη

Στρατηγικές πληροφορίες και εκτίμηση απειλών

6. αναγνωρίζει ότι, δεδομένου του διασυννοριακού χαρακτήρα των τρομοκρατικών δικτύων, το Κέντρο ανάλυσης πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU INTCEN) έχει καίρια σημασία για τη διασφάλιση της εσωτερικής ασφάλειας· εκφράζει την ικανοποίησή της για την έκκληση της Επιτροπής για καλύτερη ενσωμάτωση των στρατηγικών πληροφοριών και για τη μέριμνα ώστε το Κέντρο αυτό να συνεχίσει να βασίζεται, όσον αφορά τις απειλές, σε ποιοτικές αξιολογήσεις, που παρέχονται από τις εθνικές υπηρεσίες ασφάλειας και πληροφοριών, καθώς και να διαθέτει τους αναγκαίους πόρους·

⁽¹⁾ COM(2020) 795 final.

⁽²⁾ Άρθρα 4, 67 και 72 της ΣΛΕΕ.

⁽³⁾ Ευρώπη (2020). European Union Terrorism Situation and Trend Report 2020 (TE-SAT, «Έκθεση για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2020»).

⁽⁴⁾ Ευρώπη (2020). European Union Terrorism Situation and Trend Report 2020 (TE-SAT, «Έκθεση για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2020»).

⁽⁵⁾ United Nations Security Council Counter-Terrorism Committee Executive Directorate (2020) [Εκτελεστική Διεύθυνση της Επιτροπής κατά της Τρομοκρατίας του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (2020)]. The impact of the COVID-19 pandemic on terrorism, counter-terrorism and countering violent extremism (Ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 στην τρομοκρατία, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντιμετώπιση του βίαιου εξτρεμισμού).

Ενίσχυση της ικανότητας έγκαιρου εντοπισμού

7. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, στο πλαίσιο της έρευνας της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας, θα ενισχυθεί η ικανότητα έγκαιρου εντοπισμού πιθανών τρομοκρατικών απειλών· τονίζει, επ' αυτού, τη σημασία της διαλειτουργικότητας για την ανταλλαγή πληροφοριών·

8. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, στο πλαίσιο του μελλοντικού προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η έρευνα θα ενσωματωθεί περαιτέρω στον κύκλο χάραξης πολιτικής για την ασφάλεια, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στον προσδιορισμό των κύριων θεμάτων που πρέπει να διερευνηθούν, όπως και στην κατάρτιση και εφαρμογή των σχετικών προγραμμάτων-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

Διατήρηση του προβαδίσματος έναντι των εξελίξεων: ο ρόλος των νέων τεχνολογιών

9. αναγνωρίζει τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι νέες καινοτόμες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη, για τον έγκαιρο εντοπισμό των τρομοκρατικών απειλών, καθώς και τη συμβολή τους στην ασφάλεια των δημόσιων χώρων· χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να χρηματοδοτήσει έργα για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών μέσω του αστικού θεματολογίου της ΕΕ⁽⁶⁾· καλεί τις δημόσιες αρχές, τις επιχειρήσεις και τους εμπειρογνώμονες να ανταλλάξουν τις βέλτιστες πρακτικές τους·

10. σημειώνει ότι οι νέες τεχνολογίες δημιουργούν επίσης νέες απειλές· επικροτεί ιδίως τα σχέδια της Επιτροπής με στόχο να καταστήσει δυνατό τον εντοπισμό, την παρακολούθηση και την ταυτοποίηση δυνητικά κακόβουλων μη επανδρωμένων αεροσκαφών·

11. επισημαίνει ότι, σε κάθε περίπτωση, αλλά ιδίως στην περίπτωση των νέων τεχνολογιών, επιβάλλεται να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ, αφενός, του δικαιώματος στην ασφάλεια και τη σωματική ακεραιότητα και, αφετέρου, των άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, και ότι, στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να προβλεφθεί ένα σύστημα ελέγχων και αντισταθμίσεων και να δοθεί προτεραιότητα στην αναλογικότητα και την ανεξάρτητη δικαστική εποπτεία·

Πρόληψη

Καταπολέμηση των εξτρεμιστικών ιδεολογιών στο διαδίκτυο

12. χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να στηρίζει την πρόοδο στην εφαρμογή του πρωτοκόλλου διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ για την καταπολέμηση της ταχείας διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η σχετική ειδική μονάδα της οποίας θα πρέπει να ενισχυθεί τόσο από πλευράς πόρων όσο και ικανοτήτων·

13. λαμβάνει υπό σημείωση την πρόταση της Επιτροπής για διεύρυνση του καταλόγου των ποινικών αδικημάτων που υπάγονται στο επίπεδο της ΕΕ⁽⁷⁾ ώστε να περιληφθούν τα εγκλήματα και η ρητορική μίσους, καθώς και η νομοθετική της πρόταση για τις ψηφιακές υπηρεσίες⁽⁸⁾· επισημαίνει, επ' αυτού, ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ισχύοντα στα κράτη μέλη νομικά πλαίσια· υπογραμμίζει ότι όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης, πρέπει πάντοτε να γίνονται σεβαστά·

14. τονίζει ότι, στο πλαίσιο της καταπολέμησης της ριζοσπαστικοποίησης, της τρομοκρατίας και της παραπληροφόρησης, η διάδοση αντιθετικής προπαγάνδας και αντεπιχειρηματολογίας έχει μεγάλη σημασία· χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να στηρίζει τα κράτη μέλη όσον αφορά την ανάπτυξη αυτής της στρατηγικής επικοινωνίας·

Στήριξη των τοπικών φορέων για πιο ανθεκτικές κοινότητες

15. τονίζει ότι επιδιώκει να συνεχίσει να διαδραματίζει ενεργό ρόλο στην καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης· χαιρετίζει την υποστήριξη της Επιτροπής προς το δίκτυο για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση⁽⁹⁾ και την πρωτοβουλία «Οι πόλεις της ΕΕ κατά της ριζοσπαστικοποίησης»⁽¹⁰⁾·

16. τονίζει τη σημασία μιας πολυτομεακής προσέγγισης, ιδίως όσον αφορά τον έγκαιρο εντοπισμό της ριζοσπαστικοποίησης, σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών· θεωρεί καίριας σημασίας τις ρητές πρακτικές, όπως είναι οι τοπικοί πυρήνες ολοκληρωμένης ασφάλειας, όπου, σε τοπικό επίπεδο, οι δημόσιες αρχές, η αστυνομία, οι οργανισμοί κοινωνικής πρόληψης, οι εκπαιδευτικοί φορείς, συμπεριλαμβανομένων των μη τυπικών, οι θρησκευτικοί καθοδηγητές και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς διαβουλευονται και δρομολογούν μια κατά περίπτωση προσέγγιση των ριζοσπαστικοποιημένων ατόμων⁽¹¹⁾· υπενθυμίζει επ' αυτού τη βασική αρχή του κοινού επαγγελματικού απορρήτου, ζητεί ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα και υπογραμμίζει ότι είναι σκόπιμο, εν προκειμένω, να λαμβάνονται υπόψη οι κανόνες των κρατών μελών όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής·

⁽⁶⁾ <https://futurium.ec.europa.eu/en/urban-agenda/security-public-spaces?language=en>

⁽⁷⁾ Άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

⁽⁸⁾ COM(2020) 825 final.

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/networks/radicalisation-awareness-network-ran_en

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/internal-security/counter-terrorism-and-radicalisation_en

⁽¹¹⁾ https://preventie-radicalisering-polariseren.vlaanderen.be/sites/preventie-radicalisering-polariseren/files/leidraad_livc.pdf

17. υπενθυμίζει ότι, από τις δημόσιες αρχές, αυτές που καλούνται να διαχειρίζονται πιο άμεσα τις δυνατότητες και τις προκλήσεις όσον αφορά την ένταξη είναι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές· αναμένει ότι η Επιτροπή θα δώσει προτεραιότητα σε αυτό το επίπεδο διακυβέρνησης στη στήριξη που θα παράσχει για τη διατήρηση και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, ιδίως μέσω του σχεδίου δράσης της για την ενσωμάτωση και την ένταξη ⁽¹²⁾.

Φυλακές, αποκατάσταση και επανένταξη

18. χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να επενδύσει περισσότερο όσον αφορά τη ριζοσπαστικοποίηση στις φυλακές, με μια προσέγγιση αποριζοσπαστικοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης των ριζοσπαστικοποιημένων κρατουμένων· τονίζει την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που θα παρέχει στο προσωπικό των φυλακών, τους κοινωνικούς λειτουργούς, τους θρησκευτικούς καθοδηγητές και λοιπούς ενδιαφερομένους ειδική κατάρτιση σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των εν λόγω ριζοσπαστικοποιημένων κρατουμένων και κατά την οποία η παρακολούθηση των ριζοσπαστικοποιημένων αυτών ατόμων δεν θα σταματά όταν τερματίζεται η κράτησή τους ή η αποριζοσπαστικοποίησή τους· τονίζει τη σημασία της ανταλλαγής ορθών πρακτικών·

Εδραίωση των γνώσεων και της στήριξης

19. χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να στηρίζει την περαιτέρω ανάπτυξη εθνικών δικτύων με τους ενδιαφερόμενους φορείς· προσβλέπει στις προτάσεις της όσον αφορά τη δημιουργία ενός κόμβου γνώσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, ο οποίος, εκτός από την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειρογνωμοσύνης, πρέπει επίσης να προωθήσει τη βέλτιστη χρήση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης που προσφέρουν τα διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα· υπογραμμίζει τον μεγάλο όγκο γνώσεων και εμπειριών που έχουν πλέον συγκεντρώσει οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ⁽¹³⁾· προς τούτο, ζητεί να συμμετάσχουν οι αρμόδιες περιφερειακές αρχές επιβολής του νόμου και οι υπηρεσίες πληροφοριών τους στην ανάπτυξη τόσο εθνικών δικτύων εξειδικευμένου προσωπικού όσο και ενός κόμβου γνώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης·

20. τονίζει επίσης τη σημασία του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA) για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στην Ευρώπη και ζητεί να διασφαλιστεί ότι το μερίδιο των κονδυλίων που διαχειρίζονται τα κράτη μέλη θα φθάνει σε όλες τις εθνικές και τις περιφερειακές αρχές που είναι αρμόδιες στον τομέα αυτόν.

Προστασία

Προστασία των ατόμων σε δημόσιους χώρους

21. τονίζει ότι οι δημόσιοι χώροι είναι ευάλωτοι σε τρομοκρατικές επιθέσεις· χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στην αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης της ασφάλειας από το πρώτο κιόλας στάδιο του σχεδιασμού των έργων· αναμένει με ενδιαφέρον τη δημοσίευση του εικονικού της βιβλίου αρχιτεκτονικής για τον πολεοδομικό σχεδιασμό, με σκοπό την ενσωμάτωση των πτυχών ασφάλειας στον σχεδιασμό των μελλοντικών δημόσιων χώρων και την αναμόρφωση των υφιστάμενων χώρων· τονίζει ότι πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της προστασίας των δημόσιων χώρων και της ανάγκης να διατηρηθεί ο ανοικτός, φιλικός και προσβάσιμος χαρακτήρας τους·

22. αναγνωρίζει ότι οι τόποι λατρείας έχουν υψηλή συμβολική αξία, γεγονός που τους εκθέτει συχνά στον κίνδυνο να γίνουν στόχος των τρομοκρατών· προσβλέπει στις πρωτοβουλίες που θα υποστηρίξει η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, προκειμένου να βελτιωθεί η φυσική τους προστασία, ενώ θα πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία όσον αφορά τον ανοικτό, φιλικό και προσβάσιμο χαρακτήρα τους·

Πόλεις: η ραχοκοκαλιά της αστικής ασφάλειας

23. επικροτεί τις προτάσεις της Επιτροπής όσον αφορά τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αστική ασφάλεια και ανθεκτικότητα, καθώς και τη νέα πρωτοβουλία «Οι πόλεις της ΕΕ κατά της ριζοσπαστικοποίησης»· ζητεί οι σχετικές δραστηριότητες να διεξάγονται με βάση την αρχή της μονοαπευθυντικής θυρίδας, προκειμένου να υπάρχει ένα ενιαίο σημείο επαφής·

24. ζητεί από την Επιτροπή να συμμετέχει, ως πλήρης εταίρος, σε αυτήν την κινητοποίηση της ΕΕ για την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα, καθώς και να ζητείται πάντα η γνώμη της ως προς τις σχετικές προτάσεις·

25. τονίζει ότι είναι επίσης δυνατόν να διατεθούν οι πόροι της πολιτικής συνοχής της ΕΕ για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και την ενίσχυση των δημόσιων υποδομών, μέσω επενδύσεων που θα επικεντρώνονται στην κοινωνική συνοχή, την ενσωμάτωση και την ανθεκτικότητα·

⁽¹²⁾ COM(2020) 758 final.

⁽¹³⁾ Κοινοβούλιο της Φλάνδρας (2015). Έγγραφο 366 (2014-2015) — αριθ. 3 και Φλαμανδική κυβέρνηση (2017). Φλαμανδικό σχέδιο δράσης για την πρόληψη της βίαιης ριζοσπαστικοποίησης και της πόλωσης.

Ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών

26. επισημαίνει τους κινδύνους που διατρέχουν οι υποδομές ζωτικής σημασίας να αποτελέσουν στόχο των τρομοκρατών· τονίζει τη σημασία της κοινοποίησης κυβερνοπεριστατικών στο πλαίσιο της νομοθεσίας για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών στην ΕΕ ⁽¹⁴⁾· αναμένει τις προτάσεις που θα παρουσιάσει η Επιτροπή για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των φορέων εκμετάλλευσης και την αύξηση της ασφάλειας έναντι τόσο των φυσικών όσο και των ψηφιακών κινδύνων·

27. επικροτεί το γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής της πρότασης οδηγίας σχετικά με την ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας ⁽¹⁵⁾ επεκτάθηκε σημαντικά προκειμένου να συμπεριλάβει τους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, της υγείας, του πόσιμου νερού, των λυμάτων, των ψηφιακών υποδομών, της δημόσιας διοίκησης και του διαστήματος. Επαναλαμβάνει ⁽¹⁶⁾ την έκκλησή της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει μελλοντικά το ενδεχόμενο περαιτέρω επέκτασης των τομέων που καλύπτει η οδηγία, προκειμένου να συμπεριληφθεί επίσης ο τομέας των αλυσίδων διανομής ειδών πρώτης ανάγκης·

Ασφάλεια των συνόρων

28. υπενθυμίζει ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την κατάλληλη επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων· συμφωνεί με την Επιτροπή ότι πρέπει να θεσπιστεί ένα εύρυθμο σύστημα διαχείρισης των συνόρων, με στόχο τον συστηματικό έλεγχο όλων των ταξιδιωτών στα εξωτερικά σύνορα, ώστε να μπορούν να εντοπίζονται όλα τα ύποπτα για τρομοκρατία πρόσωπα και να απαγορεύεται η πρόσβασή τους στην ΕΕ· αναμένει τις προτάσεις της Επιτροπής για μια νέα στρατηγική Σένγκεν·

29. αναγνωρίζει την ανάγκη να επιτευχθεί η διαλειτουργικότητα μεταξύ του συστήματος εισόδου/εξόδου (ΣΕΕ) ⁽¹⁷⁾, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS) ⁽¹⁸⁾ και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου σχετικά με τους υπηκόους τρίτων χωρών και τους απάτριδες (ECRIS-TCN) ⁽¹⁹⁾, καθώς και η ταχεία και πλήρης ανάπτυξή τους·

30. συμφωνεί ότι, στο πλαίσιο των νέων κανονισμών για το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS) ⁽²⁰⁾, είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί το αυτόματο σύστημα αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων (ΑΣΑΔΑ) και να ενσωματωθούν πληροφορίες σχετικά με αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές οι οποίες παρέχονται από αξιόπιστες τρίτες χώρες·

Στέρηση των μέσων επίθεσης από τους τρομοκράτες

31. αναγνωρίζει ότι τα αυτοσχέδια εκρηκτικά αποτελούν απειλή· υποστηρίζει την έκκληση της Επιτροπής για πλήρη εφαρμογή και επιβολή της νομοθεσίας σχετικά με τις πρόδρομες ουσίες εκρηκτικών υλών ⁽²¹⁾ και τονίζει τη σημασία των τακτικών αξιολογήσεων και επικαιροποιήσεων της νομοθεσίας αυτής·

Ανταπόκριση

Επιχειρησιακή υποστήριξη: ενίσχυση της Ευρωπόλ

32. αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο της Ευρωπόλ και του Ευρωπαϊκού Αντιτρομοκρατικού Κέντρου της (ECTC)· τονίζει την ανάγκη να τους παρασχεθούν πρόσθετοι πόροι· χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής ⁽²²⁾ να ενισχύσει την εντολή της Ευρωπόλ, προκειμένου να είναι σε θέση να συνεργάζεται αποτελεσματικά με ιδιωτικούς φορείς, προκειμένου να στηρίξει τις εθνικές αντιτρομοκρατικές έρευνες κατά την επεξεργασία και ανάλυση μαζικών δεδομένων, καθώς και να αναπτύσσει την εμπειρογνωμοσύνη της στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας·

Συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου

33. τονίζει ότι η διασυνοριακή και διατομεακή συνεργασία είναι απαραίτητη για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και ζητεί τη στενή συνεργασία μεταξύ των εθνικών και περιφερειακών αρχών επιβολής του νόμου και της Ευρωπόλ· υπογραμμίζει την προστιθέμενη αξία των ειδικών μαθημάτων κατάρτισης του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (ΕΑΑ) ⁽²³⁾· αναμένει την πρόταση της Επιτροπής για έναν κώδικα αστυνομικής συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη την αποκεντρωμένη δομή ορισμένων κρατών μελών στον τομέα της ασφάλειας· χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να συνεχίσει να στηρίζει το δίκτυο ειδικών μονάδων επέμβασης ΑΤΛΑΣ ⁽²⁴⁾ και να διασφαλίσει τη βιωσιμότητά του· ζητεί να διερευνηθούν πιθανοί τρόποι συγκέντρωσης και κοινής χρήσης·

⁽¹⁴⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148.

⁽¹⁵⁾ COM(2020) 829 final.

⁽¹⁶⁾ Γνωμοδότηση της ΕΠ με θέμα «Η ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας» NAT-VII/017.

⁽¹⁷⁾ <https://www.eulisa.europa.eu/Activities/Large-Scale-It-Systems/Sis-Ii>

⁽¹⁸⁾ <https://www.eulisa.europa.eu/Activities/Large-Scale-It-Systems/Etiias>

⁽¹⁹⁾ <https://www.eulisa.europa.eu/Activities/Large-Scale-It-Systems/Ecris-Tcn>

⁽²⁰⁾ Κανονισμοί (ΕΕ) 2018/1860, (ΕΕ) 2018/1861 και (ΕΕ) 2018/1862.

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1148.

⁽²²⁾ COM(2020) 796 final.

⁽²³⁾ <https://www.cepol.europa.eu/education-training/what-we-teach/counter-terrorism>

⁽²⁴⁾ Απόφαση 2008/617/JAI.

Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών

34. αναγνωρίζει την ανάγκη ενίσχυσης του συντονισμού, της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κρατών μελών, της αστυνομίας, του δικαστικού σώματος και των υπηρεσιών ασφάλειας και πληροφοριών, τόσο μεταξύ τους όσο και με τις αρμόδιες ευρωπαϊκές υπηρεσίες· εξαίρει τις ορθές πρακτικές στο πλαίσιο των οποίων γίνεται χρήση, σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, ειδικών δομών, ομάδων εργασίας και πολυτομεακών πυρήνων ασφαλείας ⁽²⁵⁾· αναμένει από την Επιτροπή να παρουσιάσει τις προτάσεις της για έναν αποτελεσματικό μηχανισμό ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας· τονίζει τη σημασία της τήρησης του απορρήτου και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης·

35. αναγνωρίζει ότι, όσον αφορά τα προφίλ DNA, τα δακτυλικά αποτυπώματα και τα αποτυπώματα παλάμης, καθώς και τα δεδομένα σχετικά με τις άδειες κυκλοφορίας οχημάτων, απαιτείται βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στις επιχειρησιακές ανάγκες των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και να σέβεται το νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα προστασίας δεδομένων· αναμένει τις προτάσεις της Επιτροπής για αναθεώρηση, επικαιροποίηση και επέκταση των αποφάσεων Prüm ⁽²⁶⁾·

Υποστήριξη των ερευνών και της δίωξης

36. συμφωνεί ότι, ενώ η κρυπτογράφηση αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τη διασφάλιση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, αποτελεί επίσης αντικείμενο κατάχρησης από τους τρομοκράτες· προσβλέπει στην προτεινόμενη από την Επιτροπή συνεργασία με τα κράτη μέλη προκειμένου να προσδιοριστούν τρόποι για τη διασφάλιση της νόμιμης πρόσβασης σε αυτές τις πληροφορίες, με παράλληλο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών μας και του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των δεδομένων·

37. αναγνωρίζει ότι, προκειμένου να ταυτοποιούνται, να εντοπίζονται και να διώκονται οι αλλοδαποί τρομοκράτες μαχητές που επιστρέφουν στις χώρες τους, είναι αναγκαίο αλλά και δύσκολο να συγκεντρώνονται αποδεικτικά στοιχεία και πληροφορίες από το θέατρο των επιχειρήσεων· αναμένει τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής για τη στήριξη των κρατών μελών στον τομέα αυτόν· εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δέσμευση της Επιτροπής να ενισχύσει τη συνεργασία της με τρίτες χώρες·

Ενισχυμένη στήριξη των θυμάτων της τρομοκρατίας

38. τονίζει ότι ο αντίκτυπος των τρομοκρατικών επιθέσεων στα θύματά τους είναι τεράστιος· σημειώνει ότι η βοήθεια που τους παρέχεται πρέπει να βασίζεται στην αναγνώριση των συμβάντων, τις εκδηλώσεις μνήμης, τη δίωξη των δραστών και την αποκατάσταση της αλήθειας·

39. τονίζει την ανάγκη να ανακουφιστούν τα θύματα και αναδεικνύει ως ορθή πρακτική ένα σύστημα εξατομικευμένης υποστήριξης, στο πλαίσιο του οποίου ένας καθοδηγητής βοηθά τα θύματα σε διοικητικά θέματα και στη διαχείριση των συναισθημάτων τους·

40. υπογραμμίζει την προστιθέμενη αξία του πιλοτικού κέντρου εμπειρογνωμοσύνης της ΕΕ για τα θύματα της τρομοκρατίας ⁽²⁷⁾· ζητεί να συνεχιστεί και μετά το 2021 και να επεκταθεί, προκειμένου να είναι σε θέση να επιτελέσει ακόμη περισσότερο από έργο στο πεδίο· ζητεί στενή συνεργασία με τον μελλοντικό κόμβο γνώσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, συνεργασία η οποία, ωστόσο, δεν πρέπει να οδηγήσει στη συγχώνευση των δύο δομών·

41. χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να εξετάσει τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να βελτιωθεί η πρόσβαση των θυμάτων της τρομοκρατίας σε αποζημίωση, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται σε διασυνοριακή κατάσταση, εφόσον διαμένουν σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο έλαβε χώρα η τρομοκρατική επίθεση· ζητεί να διερευνηθούν λύσεις, όπως ένα ταμείο εγγυήσεων για τα θύματα της τρομοκρατίας.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

⁽²⁵⁾ https://www.besafe.be/sites/default/files/2019-06/planr_en.pdf

⁽²⁶⁾ Αποφάσεις 2008/615/JAI και 2008/616/JAI.

⁽²⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/eu-centre-expertise-victims-terrorism_el